Кириченко О. А. Програма навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи» для галузь знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота», освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр» / О. А. Кириченко. Друге видання. - Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. – 13 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://librarymnu.kl.com.ua/prac_vycl.html <Інститут історії та права> <№ 117>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРАВОВІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

____цикл професійних компетенцій
освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»
галузь знань 23 «Соціальна робота»
спеціальність 231 «Соціальна робота»
факультет педагогіки і психології
Шифр за ОПП _____

Миколаїв
2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: О. А. Кириченко, завідуючий кафедрою правознавства Навчально-наукового інституту історії, політології і права, д-р юрид. наук, професор

Обговорено та рекомендовано рішенням вченої ради Навчально-наукового інституту історії, політології і права від 14 вересня 2016 р., протокол № 1.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи» є нормативним документом Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського і містить виклад конкретного змісту даної навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

1. Предметом вивчення навчальної дисципліни є основи юриспруденції та інші правові основи соціальної роботи, які мають утворити таку сукупність доктринальних базисних і детальних знань та відповідної прикладної та аналітичної юридично-соціальної компетенції соціального працівника, що необхідна йому для найбільш ефективного, раціонального та якісного виконання майбутньої практичної діяльності із надання соціальних послуг та здійснення інших аспектів соціальної роботи.

2. Міждисциплінарні зв'язки із Теорією держави і права, Конституційною галуззю права та Конституційним судочинством, Соціологією права, Державним управлінням та з низкою інших суспільних і гуманітарних наук.

3. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

3.1. Основи юриспруденції.

3.2. Міжнародні та конституційні основи та соціальні стандарти.

3.3. Соціальні послуги.

3.4. Соціальне страхування

4. Мета та завдання навчальної дисципліни:

4.1. Метою вивчення даної навчальної дисципліни є набуття студентами-бакалаврами доктринальних, прикладних та аналітичних компетентностей з основ правової регламентації соціальної роботи, що охоплюють основи юриспруденції як передумови правової регламентації соціальної роботи, міжнародні, конституційні та інші правові основи соціальної роботи, правове регулювання державних соціальних стандартів та гарантій, види, форми та порядок надання соціальних послуг, правове регулювання обов'язкового державного соціального страхування у зв'язку із тимчасовою втратою працездатності, надання матеріальної допомоги по вагітності та пологах, надання матеріальної допомоги на поховання та страхування від нещасного випадку на виробництві і професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

У силу значного обсягу та регулювання окремими правовими актами в інших навчальних дисциплінах розглядається правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття та загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, а також правові основи соціальної роботи з людьми похилого віку, інвалідами, бездомними особами та із особами, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі.

Основи правового регулювання соціальної підтримки та захисту сім'ї викладаються в межах начальної дисципліни «Соціально-правовий захист дитинства».

4.2. Основні завдання навчальної дисципліни полягають у набутті студентами-бакалаврами **юридично-соціальної компетентності**, яка складається із такої **сукупності компетенцій**:

4.2.1. Доктринальної компетенції із набуття як базисних знань з основ юриспруденції як передумови правової регламентації соціальної роботи, міжнародних, конституційних та інших правових основ соціальної роботи, правового регулювання державних соціальних стандартів та гарантій, видів, форм та порядку надання соціальних послуг, правове регулювання обов'язкового державного соціального страхування у зв'язку із тимчасовою втратою працездатності, надання матеріальної допомоги по вагітності та пологах та надання матеріальної допомоги на поховання, так й детальних такого роду знань, що містяться у різноманітних правових актах, а також у навчальних, монографічних та інших наукових джерелах.

4.2.2. Прикладної компетенції із найбільш ефективного, раціонального та якісного відшукання та оволодіння детальними знаннями та використання цих і базисних знань у практичній діяльності соціального працівника.

4.2.3. Аналітичної компетенції із співставлення положень новітніх доктрин і концепцій юриспруденції, надання соціальних послуг та соціального страхування за даною навчальною дисципліною з положеннями інших існуючих у правових, наукових і навчальних джерелах із виділенням недоліків та переваг різних варіантів вирішення цих же проблем з тим, щоб найбільш

ефективно, раціонально та якісно виконувати майбутні практичні функції соціального працівника та вирішувати відповідні питання, які будуть виникати в особистому житті та у житті оточуючих людей.

5. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент-бакалавр з соціальної роботи повинен в контексті **набуття**:

1. **Доктринальної компетенції оволодіти (знати) базисними і детальними знаннями** про такі основи юриспруденції як передумови правового регулювання соціальної роботи та про такі власне основи правового регулювання соціальної роботи, як*:*

1. Базисні завдання та об'єкти юриспруденції та напрямки юридичної діяльності.
2. Сутність та розмежування правотворчих, правозастосовних та антиделіктних органів.
3. Ієрархія правових актів та суб'єктів, що їх видають.
4. Базисні значення права та загальна характеристика кожного з цих значень.
5. Світові міжнародні правові основи регулювання соціальної роботи.
6. Європейські міжнародні правові основи соціальної роботи.
7. Конституційні та інші основи соціальної роботи.
8. Поняття, класифікація і порядок формування, встановлення та затвердження державних соціальних стандартів.
9. Сфери застосування державних соціальних стандартів.
10. Порядок визначення, затвердження і фінансового забезпечення надання державних соціальних гарантій.
11. Основні поняття та категорії з надання соціальних послуг.
12. Основні види соціальних послуг та форми їх надання.
13. Соціальні послуги, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах.
14. Суб'єкти надання та отримання соціальних послуг, їх основні права та обов'язки.
15. Основи правового регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування.
16. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
17. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку із наданням матеріальної допомоги при вагітності та пологах.
18. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з похованням.
19. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

2. **Прикладної компетенції вміти** найбільш ефективно, раціонально та якісно**:**

2.1. Відшукувати у різних правових, наукових і навчальних джерелах та оволодіти детальними знаннями про викладені основи правового регулювання соціальної роботи.

2.2. Використати детальні і відповідні базисні знання у практичній діяльності соціального працівника, а також у власній суспільній діяльності.

3. **Аналітичної компетенції відпрацювати навички** із:

3.1. Співставлення новітніх положень даної навчальної дисципліни з іншими існуючими у правових, наукових і навчальних джерелах.

3.2. Виділення недоліків та переваг різних варіантів вирішення цих же проблем з тим, щоб:

3.2.1. Створити основу для розробки власних варіантів.

3.2.2. Найбільш ефективно, раціонально та якісно здійснювати практичну діяльність соціального працівника та вирішувати відповідні питання в особистому житті та у житті оточуючих людей.

6. На вивчення навчальної дисципліни відводиться:

6.1. Денна форма навчання – 150 годин / 5 кредитів ECTS

7. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни:

Модуль 1. Теоретично-практичний курс

Змістовий модуль 1. Основи юриспруденції

Тема 1. Основи юриспруденції як передумова правової регламентації соціальної роботи

Базисні завдання та об'єкти юриспруденції та напрямки юридичної діяльності. Сутність та розмежування правотворчих, правозастосовних та антиделіктних органів. Ієрархія правових актів та суб'єктів, що їх видають. Базисні значення права та загальна характеристика кожного з цих значень.

Змістовий модуль 2. Міжнародні та конституційні основи та соціальні стандарти

Тема 2. Міжнародні, конституційні та інші правові основи соціальної роботи

Світові міжнародні правові основи соціальної роботи. Європейські міжнародні правові основи соціальної роботи. Конституційні та інші основи соціальної роботи.

Тема 3. Державні соціальні стандарти та гарантії

Поняття, класифікація і порядок формування, встановлення та затвердження державних соціальних стандартів. Сфери застосування державних соціальних стандартів. Порядок визначення, затвердження і фінансового забезпечення надання державних соціальних гарантій.

Змістовий модуль 3. Соціальні послуги

Тема 4. Соціальні послуги: види, форми та порядок надання

Основні поняття та категорії з надання соціальних послуг. Основні види соціальних послуг та форми їх надання. Соціальні послуги, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах. Суб'єкти надання та отримання соціальних послуг, їх основні права та обов'язки.

Змістовий модуль 4. Соціальне страхування

Тема 5. Правове регулювання обов'язкового державного соціального страхування

Основи правового регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування. Загальні положення загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Допомога по тимчасовій непрацездатності. Матеріальна допомога по вагітності і пологах. Матеріальна допомога на поховання. Документи та порядок призначення і виплати матеріального забезпечення, надання соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

Модуль 2. Індивідуальне науково-дослідне завдання для денної і форми заняття:

Обміркувати, порівняти і законспектувати основні положення відповідної лекції та не менше 3-5 будь-яких інших традиційних правових, наукових чи навчальних положень, що відповідають питанням лекції. З них обрати той варіант, який студент вважає найбільш обґрунтований. Стисло вказати на переваги даного варіанту та на відповідні недоліки інших традиційних варіантів вирішення цієї ж проблеми.

8. Рекомендована література:

8.1. Базова:

Тема 1. Основи юриспруденції як передумова правової регламентації соціальної роботи

1. Кириченко О. А. Основи юриспруденції як передумова правової регламентації соціальної роботи. Лекція 1 / О. А. Кириченко // Кириченко О. А. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи»: навч. посібник / О. А. Кириченко. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. – С. 8-38.

Тема 2. Міжнародні, конституційні та інші правові основи соціальної роботи

1. Кириченко О. А. Міжнародні, конституційні та інші правові основи соціальної роботи. Лекція 2 / О. А. Кириченко // Кириченко О. А. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи»: навч. посібник / О. А. Кириченко. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. – С. 39-73.

2. Кириченко О. А. Конституційні та кодифікаційні основи реалізації соціального захисту та здійснення соціальної роботи / О. А. Кириченко, А. В. Рудаковська // Перші Миколаївські юридичні дискусії: матеріали Міжнародн. наук.-практ. конфер., 18.05.2016 р. Зб. наук. ст. / уклад. Є. В. Валькова, І. М. Дмитрук, С. В. Лосич, С. А. Матвієнко; за ред. В. М. Бесчастного, О. А. Кириченка, В. М. Поперечного. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2016. – С. 343-352 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://librarymnu.kl.com.ua/prac_vycl.html <Інститут історії та права> <№ 69>

3. Григоренко Д. П. Світові міжнародні правові основи реалізації соціального захисту та здійснення соціальної роботи / Д. П. Григоренко, О. А. Кириченко // Перші Миколаївські юридичні дискусії: матеріали Міжнародн. наук.-практ. конфер., 18.05.2016 р. Зб. наук. ст. / уклад. Є. В. Валькова, І. М. Дмитрук, С. В. Лосич, С. А. Матвієнко; за ред. В. М. Бесчастного, О. А. Кириченка, В. М. Поперечного. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2016. – С. 772-778 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://librarymnu.kl.com. ua/prac_vycl.html <Інститут історії та права> <№ 69>

4. Ромащенко В. В. Європейські міжнародні правові основи реалізації соціального захисту та здійснення соціальної роботи / В. В. Ромащенко, О. А. Кириченко // Перші Миколаївські юридичні дискусії: матеріали Міжнародн. наук.-практ. конфер., 18.05.2016 р. Зб. наук. ст. / уклад. Є. В. Валькова, І. М. Дмитрук, С. В. Лосич, С. А. Матвієнко; за ред. В. М. Бесчастного, О. А. Кириченка, В. М. Поперечного. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2016. – С. 790-796 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://librarymnu.kl.com. ua/prac_vycl.html <Інститут історії та права> <№ 69>

Тема 3. Державні соціальні стандарти та гарантії

1. Кириченко О. А. Державні соціальні стандарти та гарантії. Лекція 3 / О. А. Кириченко // Кириченко О. А. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи»: навч. посібник / О. А. Кириченко. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. – С. 75-95.

Тема 4. Соціальні послуги: види, форми та порядок надання

1. Кириченко О. А. Соціальні послуги: види, форми та порядок надання. Лекція 4 / О. А. Кириченко // Кириченко О. А. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи»: навч. посібник / О. А. Кириченко. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. – С. 96-120.

Тема 5. Правове регулювання обов'язкового державного соціального страхування

1. Кириченко О. А. Правове регулювання обов'язкового державного соціального страхування. Лекція 5 / О. А. Кириченко // Кириченко О. А. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи»: навч. посібник / О. А. Кириченко. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. – С. 121-174.

8.2. Допоміжна:

Тема 1. Основи юриспруденції як передумова правової регламентації соціальної роботи

1. Європейський кодекс соціального забезпечення. Страсбург, 16.04.1964 р., зміни до Кодексу згідно Протоколу МЗС від 16.04.1964 р. (994_330), переглянутий у Римі 06.11.1990 р. (ETS N 139), Україною не ратифікований [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3. rada.gov.ua/laws/show/994_651

2. Кириченко А. А. Гипердоклад о более двухстах пятидесяти лучших доктринах и концепциях юриспруденции научной школы профессора Аланкира: коллективная монография / кол. авторов под науч. ред. А. А. Кириченко. – Второе издание. - Николаев: Ник. нац. ун-т им. В. А. Сухомлинского, 2015. – 1008 с.

3. Кириченко О. А. Курс лекцій зі спецкурсу «Базисні доктрини та концепції юриспруденції»: навч. посібник / О. А. Кириченко, О. С. Тунтула. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2015. – 160 с.

4. Кириченко О. А. Курс лекцій зі спецкурсу «Інноваційна процедура протидії правопорушенням»: навч. посібник / О. А. Кириченко, Ю. О. Ланцедова. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2015. –100 с.

5. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141, із змінами згідно із законом України від 21.02.2014 р., № 742-VII ВВР, 2014, № 11, ст. 143 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр

6. Пенсійний кодекс України: Проект від 02.09.2014 р., № 1655-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/ zweb2/webproc4_1?pf3511=51712

7. Соціальний кодекс України. Проект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511 =45780...

Тема 2. Міжнародні, конституційні та інші правові основи соціальної роботи

1. Європейська конвенція про соціальну та медичну допомогу та Протокол до неї (ETS N 14). Париж, 11.12.1953 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_649

2. Європейська соціальна хартія. Переглянута (ETS N 163), № 994_062) (укр/рос) Страсбург, 03.05.1996 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, ст. 51 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_062

3. Європейський кодекс соціального забезпечення. Страсбург, 16.04.1964 р., зміни до Кодексу внесені у Римі 06.11.1990 р. (ETS N 139) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/ show/994_651

4. Загальна декларація прав людини (рос/укр). Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948 р. Неофіційний переклад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015

4-1. Заключительный акт Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе (Хельсинки, 01.08.1975 г.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_055

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р., зі змінами та доповненнями, внесеними Протоколом № 14 від 13.05.2004 р, ратифіковано Законом України від 17.07.1997 р., № 475/97-ВР, набрала чинності для України 11.09.1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada. gov.ua/laws/show/ 995_004

6. Конвенція про мінімальні норми соціального забезпечення N 102, прийнята Генеральною конференцією Міжнародної організації праці 28.06.1952 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon3.rada.gov.ua/laws/show/993_011/page

7. Конвенція про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів N 159 (укр/рос), прийнята Генеральною конференцією Міжнародної організації праці 20.06.1983 р., ратифіковано Законом України від 06.03.2003 р., № 624-IV (624-15) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon3.rada.gov.ua/laws/show/993_065

8. Конвенція про рівне ставлення й рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками № 156 від 23.06.1981 р., ратифіковано Законом України від 22.10.1999 р., № 1196-XIV (1196-14) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon3.rada. gov.ua/laws/show/993_010

9. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141, із змінами, внесеними згідно із законом України від 21.02.2014 р., № 742-VII ВВР, 2014, № 11, ст. 143 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/ show/254к/96-вр

10. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Прийнятий 16.12.1966 р. Генеральною Асамблеєю ООН. Док. ООН A/RES/2200 A (XXI), ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19.10.1973 р., № 2148-VIII (2148-08) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_042

11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов’язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці. Закон України від 28.12.2014 р., № 77-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 11, ст. 75, із змінами, згідно із законом України від 02.03.2015 р., № 219-VIII ВВР, 2015, № 17, ст. 123 http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/77-19

12. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії. Закон України від 05.10.2000 р., № 2017-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 48, ст. 409, із змінами, згідно із законом України за № 4523-VI (4523-17) від 15.03.2012 р., ВВР, 2013, № 3, ст. 22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/ show/2017-14/parao23#o23

13. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям. Закон України від 01.06.2000 р., № 1768-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 35, ст. 290, із змінами, згідно із законом України від 19.05.2015 р., № 454-VIII (454-19), ВВР, 2015, № 30, ст. 278 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/ show/1768-14

14. Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей. Закон України від 02.06.2005 р., № 2623-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 26, ст. 354, із

змінами, внесеними згідно із законом України від 10.11.2015 р., ВВР, 2015, № 52, ст. 482 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon3.rada.gov. ua/laws/show/2623-15

15. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні. Закон України від 21.03.1991 р., № 875-XII // Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 21, ст. 252, із змінами, згідно із законом України від 15.09.2015 р., № 688-VIII (688-19), ВВР, 2015, № 46, ст. 418 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/ show/875-12

16. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні. Закон України від 16.12.1993 р., № 3721-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 4, ст. 18, із змінами, згідно із законом України від 28.12.2014 р., № 77-VIII, ВВР, 2015, № 11, ст. 75 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon5.rada.gov.ua/laws/show/ 3721-12

17. Про пенсійне забезпечення. Закон України від 05.11.1991 р., № 1788-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 3, ст. 10, із змінами, внесеними згідно із законом України від 24.12.2015 р., № 911-VIII (911-19) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1788-12

18. Про попередження насильства в сім'ї. Закон України від 15.11.2001 р., № 2789-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 10, ст. 70, із змінами, згідно із законом України від 06.11.2012 р., № 5477-VI (5477-17), ВВР, 2013, № 50, ст. 693, ВВР, 2015, № 46, ст. 418 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon5. rada.gov.ua/laws/show/2789-14

19. Про реабілітацію інвалідів в Україні. Закон України від 06.10.2005 р., № 2961-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 2-3, ст. 36, із змінами, згідно із законом України від 10.11.2015 р., № 766-VIII (766-19), ВВР, 2015, № 52, ст. 482 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/ show/2961-15

20. Соціальний кодекс України. Проект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: w1.c1. rada. gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511 =45780...

Тема 3. Державні соціальні стандарти та гарантії

1. Державний класифікатор соціальних стандартів (ДКССН). Затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 17.06.2002 р., № 293 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ua-info.biz/legal/basepe/ua-xmwxwr/index.htm

2. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати. Затв. наказом Міністерства соціальної політики України від 03.09.2012 р., № 537 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon3.rada.gov. ua/laws/show/z1614-12

3. Порядок надання соціальних послуг із встановленням диференційованої плати. Зміни до переліку соціальних послуг, умов та порядку їх надання структурними підрозділами територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг). Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 19.12.2012 р., № 1184 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/ show/1184-2012-п

4. Порядок призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2004 р., № 558, зі змінами, згідно постанови КМ України від 10.09.2014 р., № 428 (428-2014-п) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/558-2004-п

5. Порядок регулювання тарифів на платні соціальні послуги. Затв. постановою Кабінету від 09.04.2005 р., № 268 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ 268-2005-п

6. Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р., № 409, із змінами, згідно постанови КМ України від 28.10.2015 р., № 842 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/409-2014-п

7. Програма подання громадянам гарантованої державою безоплатної медичної допомоги. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 р., № 955 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/955-2002-п

8. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії. Закон України від 05.10.2000 р., № 2017-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 48, ст. 409, зі

змінами, згідно із законом України від 15.03.2012 р., № 4523-VI (4523-17), ВВР, 2013, № 3, ст. 22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2017-14/parao23#o23

9. Про державний бюджет на 2016 рік. Закон України від 25.12.2015 р., № 928-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T150928.html

10. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам Закон України від 16.11.2000 р., № 2109-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 1, ст. 2, зі змінами, згідно закону України від 02.06.2015 р., № 495-VIII (495-19), ВВР, 2015, № 31, ст. 292 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2109-14

11. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям. Закон України від 01.06.2000 р., № 1768-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 35, ст. 290, зі змінами, згідно із законом України від 19.05.2015 р., № 454-VIII (454-19), ВВР, 2015, № 30, ст. 278 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1768-14

12. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам. Закон України від 18.05.2004 р., № 1727-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 33-34, ст. 404, зі змінами, згідно закону України від 14.05.2013 р., 231-VII (231-18), ВВР, 2014, № 11, ст. 135 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/1727-15

13. Про державну допомогу сім’ям з дітьми. Закон України від 21.11.1992 р., № 2811-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 5, ст. 21, із змінами згідно закону України від 24.12.2015 р., № 911-VIII (911-19), ВВР, 2016, № 5, ст. 50 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2811-12

14. Про житлово-комунальні послуги. Закон України від 24.06.2004 р., № 1875-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 47, ст. 514, зі змінами, згідно закону України від 10.11.2015 р., № 766-VIII ВВР, 2015, № 52, ст. 482 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1875-15

15. Про порядок надання платних соціальних послуг та затвердження їх переліку. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 р., № 12, зі змінами, згідно постанови КМ України від 16.05.2007 р., № 745 (745-2007-п) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/12-2004-п

16. Про соціальні послуги. Закон України від 19.06.2003 р. № 966-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 45, ст. 358, із змінами, згідно закону України від 26.01.2016, № 936-VIII (936-19) ВВР, 2016, № 10, ст.99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon3.rada.gov.ua/laws/show/966-15

17. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю. Закон України від 21.06.2001 р., № 2558-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 42, ст. 213, зі змінами, згідно закону України від 23.12.2015 р., № 901-VIII (901-19), ВВР, 2016, № 4, ст. 44 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/ show/2558-14

18. Соціальний кодекс України. Проект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.google.com.ua/search?client=opera&q=Соціальний+кодекс+України&sourceid=opera&ie= UTF-8&oe=UTF-8

Тема 4. Соціальні послуги: види, форми та порядок надання

1. Державний класифікатор соціальних стандартів (ДКССН). Затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 17.06.2002 р., № 293 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ua-info.biz/legal/basepe/ua-xmwxwr/index.htm

2. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників Випуск 80 Соціальні послуги. Затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 14.10.2005 р.. № 324, зі змінами, згідно наказу МПСП України від 24.07.2006 р., № 274 (v0274203-06) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/rada/ show/v0324203-05

3. Критерії діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 14.11.2012 р., № 1039 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/ show/1039-2012-п

4. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати. Наказ Міністерства соціальної політики України від 03.09.2012 р., № 537 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1614-12

5. Порядок надання соціальних послуг із встановленням диференційованої плати. Зміни до переліку соціальних послуг, умов та порядку їх надання структурними підрозділами територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг). Постанова Кабінету Міністрів України від 19.12.2012 р., № 1184 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1184-2012-п

6. Порядок регулювання тарифів на платні соціальні послуги. Постанова Кабінету від 09.04.2005 р., № 268 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ 268-2005-п

7. Про порядок надання платних соціальних послуг та затвердження їх переліку. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 р., № 12, зі змінами, згідно постанови КМ України від 16.05.2007 р., № 745 (745-2007-п) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov. ua/laws/show/12-2004-п

8. Про соціальні послуги. Закон України від 19.06.2003 р., № 966-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 45, ст. 358, із змінами, згідно закону України від 26.01.2016 р., № 936-VIII (936-19) ВВР, 2016, № 10, ст. 99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3. rada.gov.ua/laws/show/966-15

9. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю. Закон України від 21.06.2001 р., № 2558-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 42, ст. 213, зі змінами, згідно закону України від 23.12.2015 р., № 901-VIII (901-19), ВВР, 2016, N 4, ст. 44 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2558-14

Тема 5. Правове регулювання обов’язкового державного соціального страхування

1. Інструкція про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян. Затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13.11.2001 р, № 455, зі змінами, згідно з наказом МОЗ України від 06.12.2011 р., 882 (z0163-12) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1005-01

2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України від 14.01.1998 р., № 16/98-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 23, ст. 121, із змінами, внесеними згідно із законом України від 25.12.2015 р., № 922-VIII, ВВР, 2016, № 9, ст. 89 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ 16/98-вр

3. Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 р., № 1266, зі змінами, згідно постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2015 р., № 439) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov. ua/laws/show/439-2015-п

4. Порядок оплати перших п’яти днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов’язаної з нещасним випадком на виробництві, за рахунок коштів роботодавця. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2015 р., № 440 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/440-2015-п/paran9#n9

5. Порядок призначення, перерахування та проведення страхових виплат, Затв. постановою правління Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України 27.04.2007 р., № 24, зі змінами, згідно постанови Фонду від 11.12.2014 р., № 19 (z1647-14) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ z0715-07

6. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р., № 1232, зі змінами, згідно постанови КМ України від 11.02.2016 р., № 76 (76-2016-п) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/ laws/show/1232-2011-п

7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов’язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці. Закон України від 28.12.2014 р.. № 77-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 11, ст. 75, зі змінами, згідно із законом України від 02.03.2015 р., № 219-VIII ВВР, 2015, № 17, ст. 123 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/77-

8. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Закон України від 09.07.2003 р., № 1058-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № № 49-51, ст. 376, із змінами, згідно із законом України від 29.03.2016 р., № 1043-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1058-15

9. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України від 23.09.1999 р.., № 1105-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 46-47, ст. 403, із змінами, згідно із законом України від 25.12.2015 р., № 922-VIII, ВВР, 2016, № 9, ст. 89 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1105-14

10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності. Закон України від 18.01.2001 *р.,* № 2240-III // Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 46-47, ст. 403, із змінами, згідно із законом України від 31.07.2014 р., № 1621-VII (*1621-18*), ВВР, 2014, № 39, ст. 2006, втратив чинність згідно із законом України від 28.12.2014 р., № 77-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2240-14

11. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття. Закон України від 02.03.2000 р., № 1533-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 22, ст. 171, із змінами, згідно із законом України від 25.12.2015 р. № 922-VIII (922-19), ВВР, 2016, № 9, ст. 89 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1533-14

12. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням від 18.01.2001 р., № 2240-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 14, ст. 71, втратив чинність, згідно закону України від 28.12.2014 р., № 77-VIII (77-19), ВВР, 2015, № 11, ст. 75 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2240-14

13. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України від 08.07.2010 р., № 2464-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 2-3, ст. 11 із змінами, згідно із законом України від 24.12.2015 р., № 909-VIII (909-19), ВВР, 2016, № 5, ст. 47 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання: – іспит.

10. Засоби діагностики успішності навчання:

10.1. Загальні положення:

Навчальна дисципліна за змістовно-цільовим принципом поділяється на 4 *модулі* - пов'язаних між собою за змістом і за досягненням певної мети декільком темам навчальної дисципліни, у межах яких передбачається виконання поточного модульного завдання за результатами відповіді на практичному занятті, а також загального триместрового модульного завдання – модульної контрольної роботи.

10.2. **Протягом вивчення навчальної дисципліни передбачається таке рейтингово-оцінюване виконання**:

10.2.1. Кожного з поточних модульних контролів з оцінки якості знань і навичок в процесі викладання кожного із змістовно-тематичних модулів, який по завершенню кожного модуля виконується письмово і оцінюється до 10 балів.

Підвищення рейтингу за результатами кожної з модульних контрольних робіт здійснюється через усне опитування на наступних практичних заняттях у час, вільний від з'ясування найбільш важких та дискусійних питань даного практичного заняття.

10.2.2. Першого поточного модульного контролю із оцінки стану відвідування аудиторних занять, коли по 1 балу виставляється за кожне відвідане (чи не відвідане з поважних причин) двогодинне аудиторне заняття, тобто за 44 години лекції та 46 годин практичних занять виставляється 45 балів.

10.2.3. Другого підсумкового контролю із оцінки якості конспектування лекцій (поточних лекцій та їхніх повних електронних версій, коли лекції надаються студентам до початку викладання курсу, мають бути законспектовані студентами у повному обсязі до початку

підсумкового контролю знань з урахуванням виконання по кожній з тем індивідуального науково-дослідного завдання) – до 15 балів.

Таким чином, виконання у повному обсязі викладених завдань дає можливість студентові отримати до 100 балів, що й на підсумковому занятті й виставляється в іспитову відомість, індивідуальний план студента та в його залікову книжку.

10.2. Критерії підсумкового оцінювання знань

Відповіді студента оцінюються викладачем за національною системою «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно», за результатами чого й приймається рішення про відповідне підвищення рейтингу чи залишення в якості остаточного рейтингу набраних протягом семестру кількості балів.

Остаточно оцінка «незараховано» та інший негативний результат вивчення навчальної дисципліни виставляються студенту у відповідності із шкалою оцінювання знань – національною та ECTS, за результатами двох перескладань іспиту – спочатку викладачеві, а потім комісії, коли остаточна кількість балів 34 і менше тягне за собою обов'язкове повторне вивчення навчальної дисципліни.

Комплексна контрольна робота (ККР) може використовуватися для проведення не лише модульної контрольної роботи на денній формі навчання, а й для здійснення інших видів контрою (див. розд. 10.5).

10.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку і ПМК
90–100	**A**	відмінно	зараховано
80-89	**B**	добре	
65-79	**C**		
55-64	**D**	задовільно	
50-54	**E**		
35-49	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11.3. Розподіл балів, які отримують студенти протягом семестру

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3		Змістовий модуль № 4		МКР	
Т 1		Т 2		Т 3		Т 4		Т 5		40	100
8 (8 - Л, 8 – ПЗ відвід. занять)	8 Кон. лекц.	6 (6 - Л, 6 – ПЗ відвід. занять)	8 Кон. лекц.	4 (4 - Л, 4 –ПЗ відвід. занять)	4 Кон. лекц.	6 (6 - Л, 6 –ПЗ відвід. занять)	4 Кон. лекц.	6 (6 - Л, 6–ПЗ відвід. занять)	6 Кон. лекц.		

10.5. Комплексна контрольна робота

10.5.1. Концепція

ККР з навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи» є універсальним засобом діагностики якості вищої освіти, який може застосовуватися як у процесі поточних модульних контролів і підсумкового контролю знань у вигляді іспиту, диференційованого чи простого заліку або ПМК, так й для:

1. Ректорського контролю.

2. Самоаналізу кафедр, інституту чи вищого навчального закладу у цілому з метою корекції робочих навчальних програм, удосконалення організації навчального процесу, розробки заходів щодо усунення виявлених недоліків.

2. Атестаційної чи акредитаційної експертизи з метою державної оцінки рівня підготовки студентів.

ККР являє собою перелік формалізованих завдань, вирішення яких у процесі перелічених можливих додаткових форм контролю на протязі 80-90 хвилин потребує уміння застосувати інтегровані знання програмного матеріалу з даної навчальної дисципліни. ККР мають професійні спрямування і вимагають застосування знань не окремих тем, а їх інтегрованого застосування, у процесі чого студент повинен продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність, наявність відповідного рівня як теоретичних знань, так й навичок самостійного аналітичного мислення у контексті поставлених розумових завдань.

10.5.2. Критерії оцінки виконання завдань ККР

Оцінка за виконання ККР з дисципліни «Правові основи соціальної роботи» виставляється згідно з існуючим положенням і у контексті оцінки результатів власне ККР деталізується таким чином.

Комплексна контрольна робота складається із двох завдань:

Першого завдання у вигляді 10 тестових питань, що охоплюють всю програму даної навчальної дисципліни і оцінюються за кожну правильну відповідь у 1 бал. При цьому кожна неправильна відповідь анулює одну вже дану правильну відповідь. У цілому перше завдання дає можливість отримати 50 балів.

На підставі цих 10 тестових завдань на передодні проведення ККР формується стільки варіантів, скільки є у групі студентів.

Другого завдання, яке складається із двох широких питань, що оцінюються перше питання - до 30 балів, друге питання до 20 балів, тобто у цілому також до 50 балів.

За результатами ж виконання двох цих завдань студент має можливість набрати до 100 балів включно.

Якщо ККР використовується в якості модульної контрольної роботи, то оцінювання результатів проводиться за наступною методикою.

Перше завдання оцінюється за кожну правильну відповідь виставляється 1 балів. При цьому кожна неправильна відповідь анулює одну вже дану правильну відповідь. Таким чином перше завдання дає можливість отримати до 50 балів.

Друге завдання, яке складається із двох широких питань, призводе до оцінки першого питання - до 25 балів (а якщо дана робота виконується у форму модульної контрольної роботи, то за кожне з питань виставляється до 5 балів), другого питання - до 25 балів (або до 5 балів), тобто у цілому також до 50 балів (або разом до 10 балів).

За результатами ж виконання двох цих завдань модульної контрольної роботи студент має можливість набрати до 100 балів.